

HIV & JE HYPOTHEEK

Een levensverzekering afsluiten is voor iemand die hiv-positief is anno nu geen probleem meer. Ook bij Nederlandse verzekeraars is inmiddels doorgedrongen dat de levensverwachting voor mensen met hiv zo goed als gelijk is aan die van mensen die seronegatief zijn. Een jaar of tien geleden was dat wel anders, zegt Catrinus Keegstra van positief-over-geldzaken.nl. "Moest je voor een hypotheek een levensverzekering afsluiten, dan kon de toeslag 400 tot 600 procent zijn. Dat betekende soms honderden euro's per maand meer." Er geldt, afhankelijk van iemands persoonlijke situatie, nog wel een toeslag van ongeveer tien tot twintig procent, maar aangezien de premies gehalveerd zijn scheelt het je niet veel meer dan tien euro per maand.

Positief-over-geldzaken.nl, een initiatief van Omnis Financieel Adviesgroep en HIV Vereniging Nederland, helpt mensen die hiv-positief zijn met het afsluiten van verzekeringen. Keegstra: "Voor sommige verzekeringen is een gezondheidsverklaring nodig. Het komt vooral in kleinere plaatsen voor dat je verzekeringsadviseur bij wijze van spreken je buurman is. Niet iedereen zit erop te wachten dat hij dergelijke persoonlijke informatie over jou weet. Omnis kan ervoor zorgen dat er geen medische informatie op een polis te staan. Hierdoor is de privacy gewaarborgd."

Omnis weet precies welke verzekeraars polissen soms herverzekeren bij buitenlandse verzekeraars. Keegstra: "Dat kan nog wel eens problemen opleveren, omdat ze in niet in alle landen om ons heen zo ver zijn als hier als het gaat om het kwalificeren van hiv als chronische aandoening." Ook speelt Omnis jouw aanvraag meteen door aan de medisch specialist bij de verzekeraars. Keegstra: "Jeslaat dan een aantal stappen over, waardoor je binnen een week weet of jouw aanvraag voor een levensverzekering wordt gehonoreerd."

Een arbeidsongeschiktheidsverzekering afsluiten is voor mensen met hiv wel lastig. Omdat er nog maar beperkt zicht is op wat langdurig leven met hiv op latere leeftijd doet voor je gezondheid, aldus Keegstra: "Verzekeraars durven het nog niet aan. Wat wij nu proberen is om de onderhandelingen hierover te openen namens een grote groep mensen. Dan kan het wel weer interessant zijn voor een partij om speciaal voor deze groep een passend product te ontwikkelen. Wie hiervoor in aanmerking wil komen, kan zich uiteraard bij ons melden. Hoe groter de groep, hoe eerder een verzekeraar geneigd is om ermee aan de slag te gaan."

WWW.POSITIEF-OVER-GELDZAKEN.NL

schijnlijk is het allerminst."

Nederland telt 13.880 mannen en vrouwen die onder behandeling zijn voor hiv, 8.096 daarvan zijn homo. "Het fijne is dat het niet meer 'infectieus zijn', ontspanning brengt," zegt Van Eeden. "De gedachte dat je een gevaar bent voor je partner, dat er gif zit in je sperma waarmee je een ander narigheid kan bezorgen, die mag je loslaten. Goed voor jouzelf om te weten maar ook voor de persoon of personen met wie je seks hebt. Een stukje stigma wordt daarmee onklaar gemaakt."

Het gegeven dat iemand die hiv-positief is maar een ondetecteerbare viral load heeft onder bepaalde voorwaarden hiv niet meer kan overdragen, is op zichzelf overigens niet nieuw. Al in 2008 publiceerden Zwitserse artsen en onderzoekers het zogeheten Zwitserse standpunt. Het pamflet was het resultaat van een uitgebreide studie onder een kleine 1800 monogame koppels. Bij alle stellen had de ene partner geen hiv, de andere wel. Dankzij medicatie was het virusgehalte van de positieve partner dusdanig laag dat het in metingen niet meer aan te tonen was. De koppels die meededen aan het onderzoek hadden daarom uit eigen wil ervoor gekozen om seks te hebben zonder condoom.

Met het onderzoek werd bevestigd wat hiv-behandelaren al veel langer vermoedden: zolang de hiv-positieve partner consequent zijn medicijnen goed innam, werd het virus niet overgedragen op de negatieve partner.

NIET MEER BESMETTELIJK

Het was geen toeval dat juist de Zwitsers met dit standpunt naar buiten traden, zegt Kees Brinkman, hiv-specialist bij het Amsterdamse ziekenhuis OLVG en jarenlang voorzitter van de groep hiv-behandelaren die de behandelrichtlijnen opstellen voor Nederland. Brinkman: "In Zwitserland was het op dat moment voor hiv-positieven bij wet verboden om seks te hebben, ongeacht of dit met of zonder condoom gebeurde. Enorm stigmatiserend natuurlijk. Hiv-positieven werden feitelijk weggezet als criminelen. Het idee achter de wet was dat iemand die hiv-positief is een ander kan opzadelen met een potentieel dodelijke aandoening."

Dat de Zwitserse wetgeving behalve stigmatiserend ook achterhaald was, werd aangetoond met het onderzoek dat aan de basis lag van

het Zwitserse standpunt. Brinkman: "Als je je pillen goed slikt, ben je niet meer besmettelijk. Als je daar goed mee doorgaat, kun je niemand meer besmetten."

Goed nieuws dus, maar hiv-negatieven reageren vaak rondt verontwaardigd op deze boodschap, is de ervaring van Brinkman: "Er treedt een soort emotionele blokkade op. Ze kunnen het niet geloven en vinden het een heel angstige idee: 'Hoe kan het zo zijn dat een dokter dit zegt?' Het standpunt is met name controversieel onder mensen die niet goed weten hoe het zit."

Onder medici bestaat volgens Brinkman geen twijfel over de juistheid van het Zwitserse standpunt. Toch is de boodschap ook in Nederland tot nu toe nauwelijks uitgedragen. Brinkman: "Veel hiv-behandelaren waren bang dat de nuance volstrekt verloren zou gaan als het verhaal in een krantenkop zou worden samengevat. De kans bestaat dat het opgevat wordt als een vrijbrief om het condoom maar helemaal achterwege te laten. Wij houden de informatie niet achter. We hebben ervoor gekozen om het niet als pamflet naar buiten te brengen en per patiënt te bekijken hoe we hiermee omgaan. In één op één gesprekken waarin wél de gelegenheid bestaat om de nuances over het voetlicht te brengen."

Eén van die nuances is dus dat wanneer er een andere soa in het spel is momenteel niet uit te sluiten valt dat er toch hiv wordt overgedragen als je klaarkomt in de ander. Van Eeden: "Vast staat dat de hoeveelheid hiv in de genitale delen licht toeneemt als iemand een soa heeft. Misschien stelt die verhoging wel helemaal niet zo veel voor, maar het probleem is dat het zich lastig laat onderzoeken."

Een ondetecteerbare viral load betekent met de gevoeligheid van de huidige meetmogelijkheden dat er minder dan twintig virusdeeltjes aanwezig zijn per microliter bloed. Met een soa is er meer virusdeling en virusvorming, aldus Van Eeden. "Ter vergelijking: hiv wordt gemakkelijk overgedragen als iemand klaarkomt in je terwijl hij een viral load in zijn bloed heeft van een miljoen deeltjes hiv per microliter. Het is dus goed denkbaar dat we over een jaar of drie constateren dat soa wellicht maar weinig bijdragen aan overdracht van hiv. Maar tot we dat zeker weten, moeten we die slag om de arm houden."